

Økonomirapport

per februar 2023

– et godt sted å leve

Innhold

Oppsummering.....	3
Hovedoversikt drift 1A	5
Flyktnings situasjonen.....	6
Økonomirapportering drift	6
Sentrale inntekter.....	6
Sentrale utgifter	8
Finansinntekter og -utgifter	9
Kommunens tjenesteområder	11
Totaloversikt drift - fordelt på rammeområder	11
Hovedoversikt drift 1B – fordelt på programområder.....	11
Hovedutvalg for oppvekst og utdanning.....	12
Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg	13
Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet	14
Hovedutvalg for tekniske tjenester	15
Formannskap.....	16

Oppsummering

I denne rapporten presenteres økonomisk status for Drammen kommunekasse per februar. Det understrekes at det fortsatt er tidlig i året, og prognoser vil være beheftet med stor usikkerhet. Rådmannen ønsker å bruke tiden fram mot fremleggelsen av 1. tertialrapport til å utarbeide sikrere estimater, og velger derfor å ikke legge inn årsprognoser i denne rapporten.

Programområdene

Kommunekassens driftsresultat er etter årets to første måneder 29,9 millioner kroner svakere enn budsjett. Dette skyldes i hovedsak merforbruk innenfor programområdene på 25,1 millioner kroner. Av dette kan 9,7 millioner henføres til manglende periodisering av bruk tilbakeførte bundne midler fra 2022. Korrigert for dette viser programområdene et merforbruk på 16 millioner. Deler av dette merforbruket kan tilskrives utgifter til bosetting av flyktninger som det foreløpig ikke er kompensert for i programområdenes rammer.

Høyere lønns- og prisvekst

I vedtatt budsjett 2023 er det lagt til grunn lønnvekst på 4,2 prosent og prisvekst på 3,0 prosent. Pris- og lønnsveksten ligger an til å bli en god del høyere enn dette i år. I en pressemelding fra Finansdepartementet i begynnelsen av februar varsler regjeringen at det i en slik situasjon vil være behov for å justere nivået på bevilgningene i statsbudsjett 2023. Når det gjelder kommunesektoren skriver departementet følgende: "Kommunesektoren er i en egen situasjon, siden de også har skatteinntekter. Det vil gjøres en samlet vurdering av kommunesektorens økonomi i revidert nasjonalbudsjett."

Basert på disse signalene legger rådmannen opp til at programområdene skal kompenseres for høyere lønns- og prisvekst enn budsjettet. Rådmannen vil komme tilbake til dette i 1. tertialrapport.

Øvrige forhold som kompenseres

Utgifter som følger av ekstra bosetting av flyktninger i 2022 og 2023 vil bli tilført programområdenes rammer som teknisk budsjettjustering i forkant av rapporteringen per 1. tertial. Dekning tas fra sentral bevilgning på 112,6 millioner kroner. På grunnlag av regjeringens signaler i statsbudsjett 2023 legger rådmannen til grunn at kommunenes utgifter til korona-vaksinering fortsatt kompenseres fra staten.

Skatteinntangen

Etter den kraftige skatteveksten i fjor er det stor usikkerhet knyttet til utviklingen i år. Vedtatt skatteanslag 2023 for Drammen tilsvarer en nedgang på 7,7 prosent i forhold til regnskap 2022. Skatteinntangen per februar er 1,8 prosent lavere enn i samme periode i fjor.

Den kommunale skattøren ble økt med 0,2 prosentpoeng til 11,15 prosent i statsbudsjettet for 2023. Foreløpig fordelingstall for 2023 fra mars er som følge av dette svakt oppjustert i forhold til det foreløpige fordelingstallet for 2022. Skattetalene for mars, som nå er kjent, indikerer en bedre skatteutvikling enn budsjettforutsetningen tilsier. Det er imidlertid stor usikkerhet knyttet til skatteutviklingen mot slutten av året, da ulike engangseffekter ga betydelig ekstra skatteinntekter i spesielt i november i fjor.

Fortsatt stigende renter

Rentenivået ble betydelig oppjustert i budsjettet for 2023. Prognosene har etter dette svingt i begge retninger. Signalene fra Norges Banks siste rentemøte, der styringsrenten ble økt med 0,25 prosentpoeng til 3,0 prosent, indikerer minst to renteøkninger til i år.

Hovedoversikten nedenfor er basert på vedtatt budsjett etter kommunestyrets behandling 13. desember i fjor, korrigert for endringer som følge av vedtatt statsbudsjett som ikke var hensyntatt i kommunestyrets vedtak (se nærmere omtale nedenfor).

Teknisk justering som følge av vedtatt statsbudsjett

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjett enkelte endringer i regjeringens forslag som får økonomiske konsekvenser. Drammen kommunes rammetilskudd er som følge av disse endringene økt med 13,3 millioner kroner, mens skatteanslaget er nedjustert med 0,5 millioner kroner. Med hjemmel i kommunestyrets vedtak pkt. 2a-i ved behandlingen av handlings- og økonomiplan 2023-2026 har rådmannen gjennomført følgende tekniske budsjettjusteringer:

Endringer i Drammen kommunes frie inntekter - etter Stortingets vedtak av statsbudsjett 2023

Tusen 2023-kroner	Nasjonalt 2023	Drammen 2023	Drammen 2024	Prog
Endringer i rammetilskuddet - oppgave-endringer				
Gratis SFO for 2. klassetrinn fra høst 2023	690 000	12 577	27 669	P01
Økt barnetillegg i kvalifikasjonsprogrammet fra 1.2.2023	10 000	242	264	P08
Økt rammetilskudd pga. reduserte skatteinntekter	25 000	471	471	P19
Endring i rammetilskuddet	725 000	13 290	28 404	
Redusert skatteinntekt				
Diverse endringer i skatteopplegget (netto)	-25 000	-471	-471	P19
Endring frie inntekter	700 000	12 819	27 933	

Hovedoversikt drift 1A

Beløp i 1000

	Bud. hittil	Regn. hittil	Avvik hittil	Rev. bud. 2023
Sentrale inntekter				
Integreringstilskudd	0	0	0	-157 181
Rente og inv. kompensasjon fra staten	0	0	0	-27 920
Skatt på inntekt og formue	-441 058	-442 187	1 129	-3 504 212
Rammetilskudd	-600 526	-600 526	0	-3 121 449
Tilskudd enslige mindreårige flyktninger	0	0	0	-32 864
Tilskudd lokalt næringsliv	0	0	0	0
Overføring fra kommunale foretak	0	0	0	-106 218
Vertskommunetilskudd	0	0	0	-4 507
Sum Sentrale inntekter	-1 041 584	-1 042 713	1 129	-6 954 350
Sentrale utgifter				
Lønnsreserve	0	0	0	159 199
Husleie og renhold	130 232	136 593	-6 361	781 706
Gjeldsbrevkraft	-666	-3 170	2 504	-4 000
Diverse fellesutgifter (netto)	0	225	-225	0
Bygningsrelaterte utgifter	0	315	-315	0
Ufordelt innsparingskrav	0	0	0	0
Rammebevilgning Covid-19 tiltak	0	0	0	0
Avskrivninger	0	0	0	330 000
Avsetninger flyktninger	0	0	0	112 597
Tilskudd Den norske kirke, kapitalkostnader og pensjon	0	0	0	3 327
Avsetning priskompensasjon strøm/fjernvarme	0	0	0	9 000
Pensjon	0	37	-37	127 929
Sum Sentrale utgifter	129 566	134 000	-4 434	1 519 758
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 105 402	1 130 503	-25 102	5 660 912
Avskrivninger	0	0	0	0
Brutto resultat (KOSTRA)	193 384	221 790	-28 407	226 319
Netto finansutgifter og inntekter				
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 636	4 045	1 591	93 236
Konserninterne renteutgifter	0	0	0	164 325
Konserninterne avdrag	0	0	0	247 316
Renteinntekter	-16 065	-13 267	-2 798	-150 674
Overføring til/fra lånefondet	0	0	0	-36 389
Utbytte	0	0	0	-250 000
Finansutgifter i tjenesteområdene	-123	143	-266	-741
Sum Netto finansutgifter og inntekter	-10 552	-9 079	-1 473	67 073
Motpost avskrivninger	0	0	0	-330 000
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	0	0	0	0
Netto resultat	182 831	212 711	-29 880	-36 608
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner				
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0
Overføringer til investeringsregnskapet	0	0	0	296 800
Bruk av bundene fond	0	0	0	0
Avsetning bundne fond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-33 345	0	-33 345	-200 449
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-61 298	-71 036	9 737	-59 743
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-94 643	-71 036	-23 607	36 608
Årsoverskudd / underskudd	88 188	141 675	-53 487	0

Flyktnings situasjonen

Samlet bosetting i 2022 var på 345 personer – herav 281 personer fra Ukraina. Tjenestene har med seg nyttig erfaring fra fjorårets bosetting, og er dimensjonert i forhold til kommunestyrets vedtak om å bosette 360 flyktninger i inneværende år.

Samtidig har det vært en rolig start på året, med færre bosettinger enn forventet. Totalt er det per utgangen av februar måned bosatt 38 flyktninger. Det lave bosettingstallet skyldes delvis at fordelingen fra IMDi har tatt lenger tid enn forventet. Samtidig sender IMDi flere enslige til kommunen, og det har ikke vært så mange boliger tilpasset denne gruppen tilgjengelig. Flere har derfor måtte vente en stund på mottak til vi har klart å etablere et riktig botilbud. Det er iverksatt arbeid med å etablere noen bofellesskap for voksne. I tillegg leies det nå inn flere mindre enheter fra Drammen Eiendom KF, slik at bosettingen forventes å øke i mars måned.

Det er påløpt kostnader knyttet til flyktninger bosatt i 2022 i tillegg til at man er rigget for å motta og bosette 360 flyktninger i 2023. Disse kostnadene er per februar ikke kompensert i virksomhetenes budsjetter, men behovet er kartlagt og forventede inntekter beregnet. Det er i vedtatt handlings- og økonomiplan avsatt til sammen 112,6 millioner kroner til dekning av utgifter som følger av økt bosetting av flyktninger i 2022 og 2023. Hensyntatt kommunestyrets vedtak om høyere bosetting i 2023 enn lagt til grunn i budsjettet vil denne avsetningen øke til 130,8 millioner kroner. Fordeling av de avsatte midlene forventes å bli gjort i løpet av april.

Økonomirapportering drift

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rev. bud hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik i kr hiå.	Rev. bud. 2023
Frie disponible inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-441 058	-442 187	1 129	-3 504 212
Rammetilskudd	-600 526	-600 526	0	-3 121 449
Tilskudd enslige mindreårige flyktninger	0	0	0	-32 864
Tilskudd lokalt næringsliv	0	0	0	0
Integreringstilskudd	0	0	0	-157 181
Rente og inv. kompensasjon fra staten	0	0	0	-27 920
Overføring fra kommunale foretak	0	0	0	-106 218
Vertskommunetilskudd	0	0	0	-4 507
Sum Frie disponible inntekter	-1 041 584	-1 042 713	1 129	-6 954 350

Inntekts- og formuesskatt – oppdatert per mars

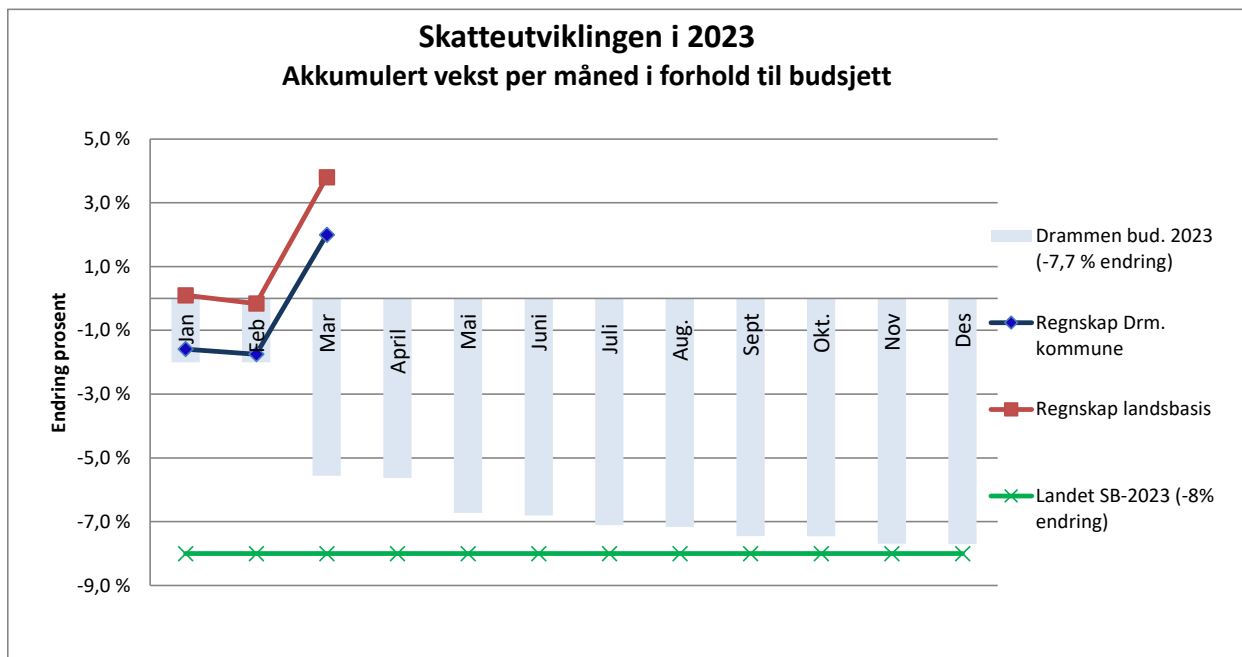
Som kjent ble skatteutviklingen betydelig bedre enn forutsatt i 2022, og skatteanslaget i vedtatt statsbudsjett for 2023 forutsetter derfor en nedgang på landsbasis på 8,0 prosent målt mot faktisk skatteinngang i fjor. For Drammen kommune, som hadde noe lavere vekst enn landet i fjor, innebærer vedtatt skatteanslag en nedgang på 7,7 prosent målt mot faktisk skatteinngang i 2022.

Drammens skatteinntekter i januar og februar er 1,8 prosent lavere enn i samme periode i fjor. Inntektene i disse to månedene består i hovedsak av 6. termin forskuddstrekk for 2022. Basert på

utviklingen av forskuddstrekk i 2022 er budsjettert med en nedgang på 2,0 prosent i årets to første måneder, og inntektene er således 1,1 millioner kroner høyere enn budsjettert.

Skatteetaten har i mars publisert foreløpige fordelingstall basert på skatteopplegget for 2023. Dette benyttes fra og med forfall 1. termin forskuddstrekk og forskuddsskatt i mars. Foreløpige fordelingstall for 2023 økes 0,07 prosentpoeng sammenliknet med det foreløpige fordelingstallet for 2022. Tall for mars viser at kommunens skatteinntekter denne måneden er 5,1 prosent høyere enn i fjor. Akkumulert skatteinngang per mars blir etter dette 2,0 prosent. På landsbasis viser skatteinngangen per mars en akkumulert vekst på 3,8 prosent.

Akkumulert skattevekst per måned 2023

Det flere forhold som etter rådmannens vurdering kan trekke i retning av høyere skatteinntekter i år enn forutsatt i vedtatt budsjett:

- Skatteinngangen i 2022 ble vesentlig høyere enn anslaget som ble lagt til grunn i statsbudsjettet for 2023. Selv om en betydelig del av merskatteveksten i fjor var engangsinntekter som følge av ekstraordinært store uttak av utbytte i 2021 synes det tvilsomt at skatteinntektene vil falle så mye som 7 - 8 prosent i år. Skattetallene for mars både lokalt og på landsbasis underbygger denne vurderingen.
- Det er fortsatt høyt aktivitetsnivå og lav arbeidsledighet i Norge. Selv om aktivitetsnivået forventes å avta noe utover i året gir dette likevel grunnlag for god skatteinngang.
- Årets lønnsvekst forventes å bli å en god del høyere enn forutsetningen på 4,2 prosent i statsbudsjettet for 2023.

Foreløpige tall fra Skatteetaten for skatteåret 2022 indikerer at det vil bli betydelig lavere restskatt enn i fjor. Samtidig er det flere som får skattepenger tilbake. Det betyr at overskytende marginavsetning, som var betydelig i fjor, forventes å bli vesentlig lavere i år. Dette påvirkes også av at satsen for marginavsetning ble satt ned fra 9 til 8 prosent i 2022. Diss forholdene trekker isolert sett i retning av lavere skatteinngang.

Til tross for en god del usikkerhet forventer rådmannen at årets skatteinntekter vil bli høyere enn

budsjettet. Det er imidlertid for tidlig å gjøre beløpsmessige anslag, og rådmannen vil komme tilbake med nærmere vurderinger i 1. tertialrapport. Da vil man også vite hvilke forutsetninger Finansdepartementet legger til grunn for skatteutviklingen i revidert nasjonalbudsjett 2023.

Rammetilskudd

I etterkant av kommunestyrets vedtak i handlings- og økonomiplan 2023-2026 er rammetilskuddet oppjustert med 27,7 millioner kroner som følger av Stortingets vedtak av statsbudsjett 2023. Rammetilskuddet er per februar i samsvar med budsjett.

Første termin inntektsutjevning i 2023 finner først sted i mars. Siden vekstforutsetningene for skatt nå er endret i forhold til hva som ble lagt til grunn i vedtatt budsjett, vil kommunens inntektsutjevning isolert sett reduseres med 1 - 2 millioner kroner. Inntektsutjevningen vil imidlertid kunne påvirkes av flere forhold, og rådmannen kommer tilbake til dette i 1. tertialrapport.

Integreringstilskudd mv.

Budsjetterte inntekter fra integreringstilskudd mv. for 2023 er basert på en bosetting av 266 flyktninger. Ved behandlingen av handlings- og økonomiplan 2023-2026 vedtok kommunestyret å bosette 360 flyktninger inkl. 6 enslige mindreårige i år. Budsjettforutsetningene ble imidlertid ikke oppjustert tilsvarende. Den økte bosettingen er beregnet å gi økte inntekter fra integreringstilskudd mv. på 18,2 millioner kroner i år.

I vedtatt budsjett er det bevilget til sammen 112,6 millioner kroner på sentralt ansvar til dekning av utgifter knyttet til ekstra bosetting av flyktninger i 2022 og 2023. Rådmannen legger til grunn at dette beløpet styrkes med merinntektene som følger av den økte bosettingen i år slik at den sentrale bevilgningen øker til 130,8 millioner kroner.

Som omtalt tidligere i rapporten er det per utgangen av februar bosatt 38 flyktninger. Det er per februar ikke mottatt tilskudd fra IMDi for bosatte personer i 2023. Første termin integreringstilskudd for år 2-5 og tilskudd til enslige mindreårige flyktninger blir etter planen utbetalt i mars.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Rev. bud hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik i kr hiå.	Rev. bud. 2023
Sentrale utgifter				
Lønnsreserve	0	0	0	159 199
Husleie og renhold	130 232	136 593	-6 361	781 706
Premiefond	0	0	0	-68 829
Premieavvik	0	0	0	-409 062
Tilskudd/kontingent	0	4	-4	1 600
Amortisering av tidligere premieavvik	0	0	0	212 186
Reguleringspremie pensjon	0	0	0	392 035
Diverse fellesutgifter (netto)	0	225	-225	0
Gjeldsbrevkraft	-666	-3 170	2 504	-4 000
Ufordelt innsparingskrav	0	0	0	0
Rammebevilgning Covid-19 tiltak	0	0	0	0
Avskrivninger	0	0	0	330 000
Avsetninger flyktninger	0	0	0	112 597
Tilskudd Den norske kirke, kapitalkostnader og pensjon	0	0	0	3 327
Avsetning priskompensasjon strøm/fjernvarme	0	0	0	9 000
Sum Sentrale utgifter	129 566	133 651	-4 085	1 519 758

Sentrale utgifter viser per februar et merforbruk på 4,4 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak feilfakturering av husleie til Drammen Eiendom KF. Foretaket har varslet at man vil sende kreditnota for januar og februar på om lag 7,5 millioner kroner. Hensyntatt denne korreksjonen vil sentrale utgifter ha et mindreforbruk på 3,1 millioner kroner, der de viktigste forklaringene er:

- Husleie og renhold har et korrigert mindreforbruk på 1,1 millioner kroner
- Netto inntekter fra salg av gjeldsbrevkraft viser en merinntekt på 2,5 millioner kroner

Øvrige budsjettposter under sentrale utgifter som så langt ikke belastet eller disponert:

- *Sentral lønnsreserve* er budsjettet med 159,2 millioner kroner. Bevilgningen skal dekke
 - Helårsvirkninger av lønnsoppgjørene for organisasjonene som var i streik fra sommeren 2022
 - Endringer fra fjorårets oppgjør som er iverksatt fra 1.1.2023 - dette gjelder sentrale tillegg for lang ansiennitet innenfor enkelte stillingsgrupper samt økte satser for kveld/natt- og lørdags/søndags-tillegg.
 - Virkningene av årets lønnsoppgjør, som er basert på en lønnsvekst på 4,2 prosent i år. Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) har tidligere i år anslått konsumprisindeksen i 2023 til 4,9 prosent, og det må påregnes at årets lønnsoppgjør vil få en ramme på dette nivået eller noe høyere. Dette innebærer at lønnsreserven må oppjusteres, og rådmannen vil komme tilbake til dette i 1. tertialrapport.
- *Sentrale pensjonsposter* som reguleringspremie og premieavvik vil først bli kjent lenger ut i året. Det er i vedtatt budsjett satt av 392 millioner kroner i reguleringspremie. Nivået på reguleringspremien vil i hovedsak avhenge av størrelsen på årets lønnsoppgjør og hvilke forutsetninger Stortinget legger til grunn for årets pensjonsoppgjør. Foreløpige signaler fra pensjonskassene indikerer at reguleringspremien kan bli en god del høyere enn budsjettet, Basert på den kunnskap som da foreligger vil det bli utarbeidet oppdaterte aktuarberegninger for pensjonsområdet i forkant av 1. tertialrapport. I forbindelse med tertialrapporten vil det også bli vurdert om bruk av premiefond i Drammen kommunale pensjonskasse bør økes ut over vedtatt beløp på 60 millioner kroner i år.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Rev. bud hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik i kr hiå.	Rev. bud. 2023
Finansinntekter/-utgifter				
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 636	2 844	2 792	93 236
Konserninterne renteutgifter	0	1 200	-1 200	164 325
Konserninterne avdrag	0	0	0	247 316
Renteinntekter	-16 065	-13 267	-2 798	-150 674
Overføring til/fra lånefondet	0	0	0	-36 389
Utbytte	0	0	0	-250 000
Sum Finansinntekter/-utgifter	-10 429	-9 222	-1 207	67 814

Finansielt resultat per februar

Kommunekassens finansinntekter og -utgifter viser per februar et netto mindreforbruk fra finansielle poster på om lag 1,2 millioner kroner. Kommunens likviditet er noe lav og det er innløst fondsandel i

verdipapirfond som er overført kommunens bankkonto. Mindreforbruket knytter seg først og fremst til noe økte renteinntekter fra kommunens ordinære bankinnskudd og plasseringer.

Renteforutsetninger og utviklingen i finansmarkedet

I budsjett for 2023 er det innarbeidet en renteforutsetning med utgangspunkt i Norges Banks renteprognose. Lånefondets interne utlånsrente er fastsatt til 4 prosent. Norges Bank økte styringsrenten med 0,25 prosentpoeng til 3,0 prosent på sitt møte 23. mars. Det er forventet en økning i renten utover året, ref. signalene fra Norges Bank.

Refinansieringer og nye låneopptak

Lånefondet har i perioden refinansiert lån på til sammen 600 millioner kroner. Et obligasjonslån på 300 millioner kroner er refinansiert med 3 års FRN (3 måneders NIBOR) med margin på +0,451 prosent. Et sertifikatlån på 300 millioner kroner er refinansiert med 5 års fastrente på 4,07 prosent. Det planlegges for å ta opp nytt lån under årets låneramme i mars.

Likviditet

Kommunen har i perioden i gjennomsnitt hatt 179 millioner kroner i saldo på konsernkonto. Ved utgangen av februar har kommunen avvirket fond 107 millioner kroner plassert i likvide pengemarkedsfond som er overført kommunen bankkonto. Det har i perioden vært behov for å benytte kommunens kassekreditt 1 dag med 15 millioner kroner. Kommunen har tilgjengelig en kassekreditt til enhver tid på total 400 millioner kroner. Likviditeten vurderes per utgangen av februar til å være tilstrekkelig.

Status startlån

Drammen kommune har søkt Husbanken om 450 millioner kroner til startlån for 2023 og har fått innvilget dette. I tillegg gjenstår om lag 38 millioner kroner i ubrukte lånemidler fra 2022. Det er per februar utbetalt startlån for til sammen 169 millioner kroner. Det er fortsatt tidlig på året, men samlet utbetaling til startlån synes så langt å ligge innenfor omsøkt låneramme fra Husbanken med tillegg av ubrukte lånemidler. Utviklingen følges frem mot 1. tertialrapport.

Oppsummering finansområdet

Likviditeten er tilstrekkelig og vil forbedres når hoveddelen av årets låneopptak foretas neste måned. Rentene er på vei oppover som signalisert av Norges Bank. Det knytter seg usikkerhet til hva styringsrenten vil bli utover året.

Det er fortsatt tidlig på året, og rådmannen velger ikke å ikke gjøre endringer på årsprognosen innenfor finansområdet. Utviklingen på området følges tett.

Kommunens tjenesteområder

Totaloversikt drift - fordelt på rammeområder

Beløp i 1000

Avdeling	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023
Hovedutvalg for oppvekst og utdanning	382 826	388 707	-5 880	2 399 422
Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg	396 269	416 713	-20 444	2 408 176
Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet	94 512	84 510	10 002	300 462
Hovedutvalg for tekniske tjenester	54 730	54 873	-143	-47 817
Formannskap	115 643	115 156	486	540 185
	1 043 980	1 059 959	-15 979	5 600 428

Hovedoversikt drift 1B

Beløp i 1000

	Bud. hittil	Regn. hittil	Avvik hittil	Rev. bud. 2023
P01 Skole	176 602	177 905	-1 303	1 106 893
P02 Barnehager	146 287	149 463	-3 176	860 088
P03 Forebyggende tjenester	59 937	61 338	-1 401	432 441
P04 Helse	58 172	61 655	-3 483	336 379
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	70 850	70 674	176	391 293
P06 Hjemmetjenester og institusjon	168 180	176 266	-8 086	1 116 511
P07 Rus og psykisk helse	34 967	34 998	-31	158 548
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	64 100	73 120	-9 020	405 445
P09 Kultur, idrett og frivillighet	94 551	84 546	10 005	296 564
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	-39	-36	-3	3 898
P11 Utbygging og samferdsel	17 909	18 493	-584	114 209
P12 Vann, avløp og renovasjon	26 389	25 879	509	-207 314
P13 Arealplan, klima og miljø	10 433	10 501	-68	45 289
P14 Ledelse, styring og administrasjon	91 486	91 443	43	379 295
P15 Samfunnsikkerhet	9 079	9 158	-79	94 205
P16 Næringsutvikling	4 874	5 293	-419	14 588
P18 Politisk styring	10 203	8 703	1 500	52 098
P19 Sentrale poster	0	210	-210	0
Sum netto rammer	1 043 980	1 059 610	-15 630	5 600 428

Herav:

Avskrivninger	0	0	0	0
Renteinntekter	-50	-68	18	-300
Utbytter	-83	0	-83	-500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	4	-4	0
Renteutgifter	10	207	-197	59
Motpost avskrivninger	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-61 298	-71 036	9 737	-59 743
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum rammer uten 1A-poster	1 105 402	1 130 503	-25 102	5 660 912

Hovedutvalg for oppvekst og utdanning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenestemråder	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023
P01-P01 Skole	176 602	177 905	-1 303	1 106 893
P02-P02 Barnehager	146 287	149 463	-3 176	860 088
P03-P03 Forebyggende tjenester	59 937	61 338	-1 401	432 441
Sum	382 826	388 707	-5 880	2 399 422

Kommentar til status økonomi

Regnskapet for hovedutvalget for oppvekst og utdanning viser et samlet merforbruk for programområdene på 5,9 millioner kroner per februar 2023. Alle programområdene viser et merforbruk per februar og er på enkelte områder i en krevende økonomisk situasjon.

Programområde P01 Skole har per februar et regnskapsført merforbruk på 1,3 millioner kroner mot revidert budsjett. Synkende elevtall gir reduserte rammer, samtidig som det må tilrettelegges for flere elever med særskilte og økende behov. Dette gjør at handlingsrommet vil reduseres i tiden fremover og flere skoler har allerede utfordringer med å oppfylle lærernormen. Det jobbes med flere tiltak på programområdenivå for å tilpasse driften til nåværende og fremtidige rammer og redusere risikoen for merforbruk. Det vil bli gjort en gjennomgang av personalressursene i skolen med fokus både på administrative ressurser og å sikre rett pedagogbemanningsut fra lærernormen. Majoriteten av skolene styrer mot balanse i 2023, mens enkelte skoler har større økonomiske utfordringer og følges tettere opp. For å kunne gi et godt tilbud til flere av barna med sammensatte behov er en løsning med mindre baser i ulike kommunedeler under utarbeidelse.

Programområde P02 Barnehager viser et negativt resultat på 3,2 millioner kroner per februar. Årsresultatet avhenger i stor grad av to faktorer, utviklingen innen spesialpedagogiske tjenester og høstens barnetall med tilskudd til private barnehager.

Innen spesialpedagogiske tjenester er det per februar et merforbruk per februar på 2,7 millioner. Det har vært en økning i vedtakstimer på 7 prosent i forhold til februar 2022. Trenden ser ut til å fortsette i hvert fall første halvdel av året og beregnet merforbruk innen spesialpedagogiske tjenester er på årsbasis 22 millioner kroner. Det kreves videre god samordning med pedagogisk psykologisk tjenester og barnehagene for å gi gode tjenester innenfor rammene. Harmonisering av spesialpedagogiske tjenester og tilpasning av driften til rammene har preget 2021 og fortsatte i 2022. Ny organisering av tjenesten gjennomføres fra 2023.

Totalt antall plasserte barnehagebarn i perioden januar til mars 2023 er kun ti færre barn enn snittet på samme tid i fjor. I handlings- og økonomiplan for 2023 er programområdet justert ned 13,7 millioner kroner i forhold til demografi, som tilsvarer en forventet nedgang på 76 barn. 2022-kullet, som i stor grad utgjør nye barnehagebarn i høst, er relativt lite, og hele 1098 barnehagebarn blir i tillegg skolestartere i august. Ulik dekningsgrad i de ulike årskullene gjør imidlertid en nøyaktig beregning av høstens barnetall krevende. Antallet ikke-rettighetsbarn i barnehager har gått ned siden i fjor. Det er en reduksjon på 36 prosent ikke-rettighetsbarn i forhold til januar- mars 2022. Denne nedgangen tilsvarer 10,3 millioner kroner i helårseffekt.

Når det gjelder tilskudd til private barnehager er det per februar et merforbruk på 1,4 millioner kroner. Årsaken til avviket er høy nasjonal capitalsats for 2023. Denne satsen ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet etter vedtatt statsbudsjett for 2023. I Handlings- og økonomiplan for Drammen kommune 2023 -2026 vil rådmannen komme tilbake til dette i 1. tertial 2023. Forventet merforbruk for tilskudd til de private barnehagene er usikkert, men anslås til ca. 5 millioner kroner ved årsslutt.

Programområdet 03 Forebyggende tjenester har per februar et negativt resultat på 1,4 millioner kroner. Dette gjelder i hovedsak kostnader i forbindelse med økt bemanning i forbindelse med flyktningstrømmen fra 2022, samt PP-tjenesten for å redusere ventelister.

Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023
P04-P04 Helse	58 172	61 655	-3 483	336 379
P05-P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	70 850	70 674	176	391 293
P06-P06 Hjemmetjenester og institusjon	168 180	176 266	-8 086	1 116 511
P07-P07 Rus og psykisk helse	34 967	34 998	-31	158 548
P08-P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	64 100	73 120	-9 020	405 445
Sum	396 269	416 713	-20 444	2 408 176

Kommentar til status økonomi

Programområdene innenfor hovedutvalget for helse, sosial og omsorg har et samlet merforbruk på 20,4 millioner kroner per februar 2023. Kostnader og tilskudd som ikke er kompensert på rapporteringstidspunktet er koronavaksinasjon, migrasjonshelse, flyktninger, prosjekter (jf under), og økte satser natt- og helgetillegg. Dette utgjør til sammen 9,1 millioner kroner. En generell utfordring innen enkelte av programområdene er å rekruttere tilstrekkelig helsepersonell med nødvendig kompetanse. Dette genererer merkostnader i Drammen kommune i form av dyr innleie for å kunne dekke ressursbehovet.

Programområde 04 Helse viser per februar et merforbruk på 3,5 millioner kroner. På bakgrunn av den økende negative økonomiske utviklingen, skal rådmannen gjennomføre en mer omfattende analyse av situasjonen, herunder kartlegge de underliggende driverne for behovet/bruken av vikarer. Arbeidet starter i mars 2023 og skal gi et bedre grunnlag for å utarbeide mer effektive tiltak i forhold til å redusere behovet for innleie av vikarer ved Drammen Helsehus.

Drammen legevakt og Medisinskfaglig virksomhet har per februar 2,9 millioner i merforbruk. Omkring 2,0 millioner av avviket skyldes kostnader som ikke er kompensert på rapporteringstidspunktet; koronavaksinasjon, migrasjonshelse – prosjektmerket flyktninger og prosjektene fengselshelsetjenesten, styrking helsestasjon og Nasjonal ALIS.

Det vil være noe usikkerhet vedrørende årsprognosen til programområdet, da 2023 er første år uten pandemi etter at virksomhetene ble opprettet.

Programområde 05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne er per februar i balanse. Programområdets budsjetttramme ble vesentlig styrket i 2022. En rekke tiltak ble i tillegg iverksatt i 2022 og har full effekt i 2023. Dette gjelder blant annet et økt antall boformer som ble planlagt for i 2022 og som nå er etablert og i drift. Det er også en målsetning at kommunen i størst mulig grad skal utføre flest mulig tjenester selv og unngå private kjøp.

Programområdet P06 Hjemmetjenester og institusjon viser per februar et merforbruk på 8,0 millioner kroner i forhold til periodisert budsjett. Årsak til merforbruket er følgende kostnader som programområdet ikke har budsjettmidler til:

- 6,0 millioner kroner av merforbruket gjelder driftskostnader ved Gulskogen og Fredholt sykehjem.
- Økte satser for nattillegg og helgetillegg beløper seg til minimum 1,0 million kroner.
- Ekstra kostnader knyttet til ukrainske flyktninger på Blå Kors beløper seg til 0,3 millioner kroner.
- Resten av merforbruket, 0,7 millioner kroner, relaterer seg til økte utgifter til private kjøp.

Når det gjelder kostnadsreducerende tiltak er det en målsetning at avviklingen av Fredholt og Gulskogen sykehjem skjer så raskt som mulig. Samtidig jobbes det med at kommunen skal redusere private kjøp og kunne utføre flest mulig tjenester selv.

Programområde P07 Rus og psykisk helse er per februar i balanse. Programområdet styrer mot et resultat i balanse mot årets slutt og omtales derfor ikke nærmere her.

Programområde P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig har per februar et merforbruk på 9,0 millioner kroner. Avviket skyldes hovedsaklig flyktningssituasjonen og påløpte kostnader i Flyktningtjenesten, Knutepunkt Strømsø og hos NAV. Dette er kostnader det stort sett forventes at blir dekket via integreringstilskuddet til kommunen. Det er imidlertid knyttet noe usikkerhet til prognosen for NAV i forhold til sosialhjelpsutbetalinger. Rådmannen kommer tilbake til dette i forbindelse med 1. tertial rapport.

Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023
P09-P09 Kultur, idrett og frivillighet	94 551	84 546	10 005	296 564
P10-P10 Medvirkning og lokaldemokrati	-39	-36	-3	3 898
Sum	94 512	84 510	10 002	300 462

Kommentar til status økonomi

Regnskapet for hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet viser et samlet mindreforbruk for programområdene på 10 millioner kroner per februar 2023. Mindreforbruket skyldes manglende periodisering som vil bli rettet opp i forbindelse med neste rapportering. Den økonomiske situasjonen i programområdene er i balanse.

Programområdet 09 Kultur, idrett og frivillighet har per utgangen av februar et mindreforbruk på 10 millioner kroner. Årsaken til mindreforbruket er manglende periodisering i regnskapet. Dette vil bli fulgt opp til neste rapportering og gjelder spesielt eksterne midler og prosjektmerking av kostnader. Programområdet har for øvrig følgende kjente hovedutfordringer som må utredes og meldes tilbake i forbindelse med 1. tertial rapport:

- Økt husleie og strøm på bibliotek som leies eksternt.
- Lisenser for ny plattform for innbyggers digitale kontakt med kommune.
- Fjernvarme og gass til undervarme kunstgress
- Tilrettelagt fritid som ikke har bemanning eller midler til å levere dagens vedtak- usikkerhet om vedtak på ferie brukere hvem som skal levere denne tjenesten.

Eventuelle tiltak avventes til saken er ferdig utredet i april.

Programområdet 10 Medvirkning og lokaldemokrati er i balanse ved utgangen av februar, og det forventes balanse også ved årsslutt.

Hovedutvalg for tekniske tjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023
P11-P11 Utbygging og samferdsel	17 909	18 493	-584	114 209
P12-P12 Vann, avløp og renovasjon	26 389	25 879	509	-207 314
P13-P13 Arealplan, klima og miljø	10 433	10 501	-68	45 289
Sum	54 730	54 873	-143	-47 817

Kommentar til status økonomi

Regnskapet til hovedutvalget for Tekniske tjenester er per februar i balanse. Den økonomiske situasjonen i programområdene er i hovedsak positiv og alle programområdene melder balanse i årsprognose. Disse omtales derfor ikke nærmere her.

Formannskap

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenestoområder	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023
P14-P14 Ledelse, styring og administrasjon	91 486	91 443	43	379 295
P15-P15 Samfunnsikkerhet	9 079	9 158	-79	94 205
P16-P16 Næringsutvikling	4 874	5 293	-419	14 588
P18-P18 Politisk styring	10 203	8 703	1 500	52 098
P19-P19 Sentrale poster	0	559	-559	0
Sum	115 643	115 156	486	540 185

Kommentar til status økonomi

Regnskapet for Formannskapet er samlet sett i balanse per februar. Den økonomiske situasjonen er i hovedsak positiv, med unntak av programområde 14 Ledelse styring og administrasjon, som har et reelt merforbruk på ca. 2 millioner kroner. Regnskapet viser balanse ved utgangen av februar, men dette skyldes en periodiseringsfeil, som vil bli rettet opp i forbindelse med neste rapportering.

Rammereduksjonene for 2023 er innarbeidet i budsjettet, men det er noe usikkerhet knyttet til effektueringen av disse, spesielt i forhold til reduksjon av husleiekostnader. Rådmannen kommer tilbake til dette i forbindelse med 1. tertial rapport.

Programområdet 18 politisk styring viser et mindreforbruk på 1,5 millioner kroner ved utgangen av februar, men er reelt sett i balanse grunn feil periodisering i regnskapet. Dette vil bli rettet opp i forbindelse med neste rapportering.

Øvrige programområder under Formannskapet melder balanse i årsprognose og omtales ikke nærmere her.